

1. SEGÉDANYAG

Tüntetések a 2011-es arab tavasz során

Forrás: A „NewsMappers” által készített térkép a Tripline weboldalon

EURÓPAI TÖRTÉNELEM HÁZA

Az 1989-es forradalmak a keleti blokkban.

Forrás: Wikipédia © Public domain

Az 1848-as forradalmak Európában

A népek tavaszaként ismert 1848-as forradalmak a nacionalizmustól, liberalizmustól, társadalmi változásoktól és gazdasági válságtól vezérelt, Európán végigörvénylő politikai zavargások voltak.

Forrás: *Revolution and Reaction in Europe 1815 - 1849, Atlas of World History, Philips, London, 1999, 3. térkép, 173. o.* © Atlas of World History, Philips, London, 1999

Részlet az alábbi cikkből: „The Domino Revolutions: 1848, 1989, 2011”

„(...) Az 1848, 1989 és 2011 közötti párhuzamok különösen azért szembetűnőek, mert a forradalmak rendkívül gyorsan terjedtek, a felkelők és tiltakozók az egyes országokban nagyrészt azonos célokért küzdöttek, valamint a látszólag bebetonozott régi rendszerek elképesztő gyorsasággal engedtek a változás nyomásának (vagy legalábbis úgy tűnt, hogy engednek). Az egyik legegységesebb hasonlóság a technológia forradalmak terjesztésében játszott szerepe: 1848-ban a gőzgépek, 1989-ben a telekommunikáció, 2011-ben az internet és a mobiltelefonok. Az egyértelmű különbségek szintén megvitatásra kerültek: az arab tavasszal összefüggésben a megfigyelők szinte mindennaposan kifejezték reményüket, hogy 2011 olyan lesz, mint 1989, nem pedig olyan, mint 1848. Ugyanakkor továbbra is tanulságokkal tud szolgálni a dominóforradalmak dinamikájának közelebbi vizsgálata.

(...) a dominóforradalmakban a civil társadalom minden esetben központi szerepet tölt be a régi rendszerrel szembeni ellenállás kritikai kultúra keretei közötti táplálásában, függetlenül attól, hogy milyen szűk társadalmi bázissal rendelkezik (...)

Az összes dominóforradalom régre nyúló gazdasági okokhoz is köthető: az 1848-as forradalmakat ösztönözte az állandó népességnövekedés, amelyet a termelékenység fenntartható növekedése csak a 19. század későbbi szakaszában tudott elnyelni. Az arab tavasz hátterét természetesen a jelenlegi globális pénzügyi összeomlás adta. (...)

Másodszor, az erőszakos cselekedetek vagy a régi rendszer hibáinak feltárását szolgálták, vagy azon lehetőségek bemutatását, amelyek ösztönözték a forradalmi tevékenységek terjedését. 1848-ban, 1989-ben és 2011-ben a forradalmak első mártírjait az erőszak különböző formái szolgáltatták. Franciaországban, ahonnan a forradalom 1848-ban futótűzként terjedt tovább szerte Európában, a feszült helyzetet fegyvertelen tüntetők Capucins utcában történő lemészárlása nyílt lázadásba fordította. 1989-ben a Ceaușescu-rezim csődjének harsogó jele volt az, amikor tüntetőket öltek meg a temesvári katedrális lépcsőin. (...) 2011-ben nem csak saját országában, hanem szerte az arab világban felkeléshez vezetett az, amikor egy piaci árus szándékosan felgyújtotta magát Tunéziában. (...)

Harmadszor, mivel a dominóforradalmak transznacionálisak, hatással vannak a nemzetközi kapcsolatokra is, mivel az adott régióban érdekeltséggel bíró nagyhatalmak aggódnak a régió stabilitása és a forradalom „ragályossá válása” miatt. Ugyanakkor még a dominóforradalmak is a meglévő államok keretein belül működnek, és az új rezsimok gyakran nemzeti érdekek mentén gondolkodnak.

Forrás: Dr Michael Rapport és Dr Kevin Adamson, [History Workshop Online](#), 2012/01/12

Forradalmi öklök ültetése – a Zoo Project falfestménye, Tunisz, Tunézia, 2011. március–április

Forrás: A fényképet Elissa Jobson ajánlotta fel az Ann Arbor-i Michigani Egyetem „Creative Dissent” című online kiállításának és a dearborni Arab-Amerikai Nemzeti Múzeumnak © Elissa Jobson - Bilal Berreni - Zoo Project